

Tekmovanje Mladina in gore

17-letna tradicija tekmovanja, ki povezuje mlade gornike

✍ Peter Šilak ✎ Emil Pevec

Nekje na Primorskem, v soboto, 13. januarja 2007.

»Prebudila sem se v mrzlo januarsko jutro. Čeprav je sobota, mi ni bilo težko vstati, se obleči. Še zajtrk in starši so me odpeljali v šolo. Danes je poseben dan! Naša ekipa, v kateri so še Tilen, Nina in Miha, se je namreč uvrstila na državno tekmovanje Mladina in gore. Pred šolo sta nas že pričakala učiteljica Lidija in kombi, s katerim smo šli na dolgo pot proti Koroški. Kmalu je burjo zamenjala zasnežena pokrajina, mi pa smo nestrpno ponavljali snov za tekmovanje. Vsak izmed nas se je moral naučiti del snovi; pri tem nam je veliko pomagala naša učiteljica, obiskali pa so nas tudi vodniki PZS, gorski reševalci in botanik. Naenkrat smo morali iz kombija ... tukaj smo, pred šolo, srečujemo prijatelje z lanskega

tekmovanja. Preden smo vstopili, smo si potihoma zaželeli ... vse leto smo se pripravljali, se trudili, hodili na izlete, dajmo, pokažimo, kaj znamo ... želimo si v finale! ...«

Približno takšni so dnevniki mladih planincev, ko se vsako leto, že 17 let zapored, udeležujejo tekmovanja Mladina in gore (MIG), ki ga organizira Mladinska komisija PZS. Tekmovanje ima že dolgoletno tradicijo in pomeni

Med tekmovanjem v Trzinu so kamniški gorski reševalci prikazali reševanje v steni

enega osrednjih vsakoletnih dogodkov MK PZS. Na njem se srečajo mentorji, vodniki, člani UO MK PZS – in predvsem več kot 250-glava množica mladih nadobudnežev od 5. do 9. razreda osnovne šole, ki redno obiskuje planinske krožke, hodi na planinske izlete, spoznava gorsko naravo in želi svoje znanje predstaviti tudi drugim.

Prav posebno mesto si zaslužijo neutrudni vodje ekip, na katerih leži breme priprave ekip. Motivacija mladih planincev, organiziranje izletov, planinskih krožkov, taborov, ki so potrebni za kakovostno pripravo na tekmovanje, tolažba, jok, smeh in vzpodbuda so njihovi vsakokratni spremljevalci.

Tekmovanje MIG pomeni tudi zgledno in tesno povezavo med MK PZS in MO PD, ki s skupni močmi pripravljajo tekmovanje. Zavedati se moramo, da organizacija takšnega tekmovanja zahteva zelo veliko truda in prostega časa vseh sodelujočih, največ pa članov MO PD, ki velikokrat ostanejo v senci, neopaženi. Toda napolni jih energija mladih tekmovalcev.

Tekmovanje Mladina in gore je ekipno tekmovanje, ki zahteva duh 4-članske ekipe,

Spomin na leto 1989 - gost tekmovanja je bil legendarni Jaka Čop

Mlade planince znani gosti vedno zelo pritegnejo (Davo Karničar v Braslovčah)

medsebojno pomoč, prijateljstvo in skrb, ki kot vrednote odlikujejo prave planince.

Tekmovanje se ves čas trudi vnesti v svoj koncept zelo pomembno družabnost. To je del, v katerem mladenke in mladeniči pozabijo na tekmovanje, se zabavajo, igrajo in ugotavljajo, da je lahko planinstvo tudi zabavno. Tako so se na dosedanjih tekmovanjih dogajale prav zabavne in zanimive stvari. Spoznavali so znane goste (Grošelj, Karničar, Humar), se zabavali s popularnimi glasbenimi skupinami (Čuki, Foxy teens, Adi Smolar, Čudežna polja), plezali po umetnih stenah, opazovali gorske reševalce

pri njihovem delu, se igrali družabne igre, sodelovali pri zabavnih kvizih, risali predstavitvene plakate, gledali filme, se šli orientacije, hodili na planinske pohode in še kaj bi se našlo.

Različne tematike

Pomembna značilnost tekmovanja so različne tematike, ki se iz leta v leto spreminjajo in največkrat predstavljajo posebnosti kraja in okolja, v katerem poteka tekmovanje. Zahtevana znanja so sicer sestavljena iz dveh sklopov. Osnova je znanje osnov planinske šole, to je

Leto	Kraj	Naslov, tema	Št. ekip	Zmagovalec	Organizator
2007	Mežica				PD Mežica
2006	Ljubljana	Kratka zgodovina slovenskega gorništv	26 (61)	PD Ljubljana Matica OŠ Sostro	PD Ljubljana Matica OŠ Sostro
2005	Nova Gorica	Trnovski gozd	35 (61)	PD Ljubljana Matica OŠ Sostro	PD Nova Gorica OŠ F. Erjavca
2004	Ruše	Dve leti na Ruški planinski poti	29 (68)	PD Fram OŠ Fram	PD Ruše OŠ J. Glazerja Ruše
2003	Trzin	Gorska reševalna služba Slovenije	35 (54)	PD Ruše OŠ J. Glazerja Ruše	PD Onger trzin OŠ Trzin
2002	Ljubljana	Ljubljanska mladinska pot	26 (77)	PD Onger Trzin OŠ Trzin	PD Ljubljana – Matica OŠ F. Bevka Ljubljana
2000	Braslovče	Savinjsko planinstvo	35 (90)	PD Ljubljana – Matica OŠ F. Bevka Ljubljana	PD Dobrovlje Braslovče OŠ Braslovče
1999	Fram	Naravni park Pohorje	51	PD Dobrovlje Braslovče OŠ Braslovče	PD Fram OŠ Fram
1998	Šempeter pri Novi Gorici	Planinska šola	91	PD Nova Gorica OŠ I. Roba Šempeter	PD Nova Gorica OŠ I. Roba Šempeter
1997	Podlehnik	Kamniško-Savinjske Alpe Haloška planinska pot	71	PD Nova Gorica OŠ I. Roba Šempeter	PD Ptuj OŠ M. Koresa Podlehnik
1996	Trzin	Gorniška literatura	61	PD Onger Trzin OŠ Trzin	PD Onger Trzin OŠ Trzin
1995	Komen	Kras in njegove značilnosti	64	PD Onger Trzin OŠ Trzin	PD Sežana OŠ A Šibelja - Stjenka
1994	Hoče	TNP in Naravni park Pohorje	65	PD Sežana OŠ A Šibelja - Stjenka	PD Fram OŠ D. Flisa Hoče
1993	Ilirska Bistrica	Turistovski klub »Skala«	42	PD Fram OŠ D. Flisa Hoče	PD Snežnik Il. Bistrica
1992	Nova Gorica	Orientacija	24	PD Nova Gorica	PD Nova Gorica
1991	Ljubljana	Spoznavanje in varstvo gorske narave	25	PD Nova Gorica	MK PZS
1990	Mostec	Gorniško-športne igre	12	PD Špik OŠ Sostro	MK PZS
1989	Domžale	Razvoj svetovnega in slovenskega alpinizma do 2. sv. vojne	8	PD Jezersko	PD Domžale

Uspelo nam je! (člani MO PD Ljubljana Matica v Braslovčah, 2000)

tisto znanje, ki bo vsakemu planincu venomer koristilo. V njem so skrita znanja o zgodovini, organizaciji, varstvu narave, živalskem in rastlinskem svetu, orientaciji, prvi pomoči, prehrani, gibanju v gorah, nevarnostih, vremenoslovju in tudi o gorski reševalni službi. Tematski del pa je raznovrsten. Sodelujoči so tako spoznavali Pohorje, Haloze, Trnovski gozd, Kras, hribovje osrednje Slovenije in Savinjske doline ter gore Kamniško-Savinjskih Alp. Svoje mesto je našla tudi narava s temami o Triglavskem narodnem parku in spoznavanju in varstvu narave. Nikdar ni bila pozabljena zgodovina, tako slovenskega gorništvja kot tudi alpinizma in Gorske reševalne službe ter Turistovskega kluba Skala. V Trzinu pa so se mladi tekmovalci potili tudi ob spoznavanju gorniške literature.

Uvedba regijskih tekmovanj

Število ekip je vztrajno naraščalo vse do leta 2000, ko je bilo prvič in edinkrat doslej prijavljenih več kot 100 ekip (101). Prav to in izgubljanje smisla tekmovanja (druženje in izkustveno učenje) je leta 2000 privedlo do pomembnega mejnika. Začela sta se reorganizacija in prehod na izbirni način tekmovanja. Tako so ekipe morale najprej na izbirna regij-

ska tekmovanja, ki so dala udeležence državnega tekmovanja; tega se odtelej udeležuje 25–35 ekip. To pa je obvladljiva množica, ki se ji je moč bolje posvetiti.

Vsako tekmovanje je enkratno in neponovljivo doživetje, vendar bi rad posebej omenil dve – tisto, ki je potekalo leta 1998 v Šempetru z nepozabnim zabavnim festivalom mladih, in tisto v Trzinu leta 2003, ko je bil odziv na številne zabavne in sproščujoče aktivnosti odličen.

Še eno pomembno novost je uveljavila reorganizacija. Odmik od strogo knjižno ovrednotenih znanj. Pomembno težo so dobila splošna gorniška znanja, izkustvena in življenjska. Danes so tako na najvišje mesto postavljena znanja, ki si jih mladi planinci pridobivajo s celoletnim aktivnim planinskim delovanjem, pa naj bodo to izleti ali taborjenja, planinski krožki ali družinsko gorništvjo.

Zaradi vse te kompleksnosti, obsežnosti in tradicije je tekmovanje Mladina in gore ponos Mladinske komisije PZS in vseh, ki so z njo povezani. Občutki in doživetja, ki jih najuspešnejši udeleženci prinašajo domov, so nepozabni. Še posebno občutki z nagradnih pohajkovanj po Sloveniji in tujini. Zmagovalci namreč za nagrado za trud in znanje odpotujejo

Utrinek iz uvodne predstavitve

Jože Drab

na tedenske taborne v tujino. Največkrat v našo soseščino – Italijo in Avstrijo –, bili pa so tudi v Romuniji, na taborih, ki jih organizira Youth commission UIAA. Tam se srečajo mladi iz različnih držav, pletejo nova poznanstva in dobivajo nova spoznanja in izkušnje. Drugo- in tretjevrščne ekipe pa za nagrado odkrivajo slovenske gore.

Zdaj ste spoznali, kaj je tekmovanje Mladina in gore. Pa še ne bom končal, ampak se bom vrnil povsem na začetek. Začeli smo v prihodnosti, ko bo tekmovanje prvič na Koroškem. Zato bom zdaj obrnil časovni stroj in se začel vračati proti začetku tekmovanja, na katerem se bo naša zgodba končala. Pa poglejmo mesta in naselja, ki so imela doslej priložnost, da pozdravijo mlade planince na poti spoznavanja gornišтва kot načina življenja. Letos so bili tekmovalci že tretjič v Ljubljani, lani tretjič v Novi Gorici, pa v Rušah, drugič v Trzinu, v Braslovčah, Framu, Podlehniku, Komnu, Ilirski Bistrici, Mostecu in tam, kjer se je vse skupaj pravzaprav začelo – v Domžalah. MO PD Domžale je bil namreč tisti, ki je podobno tekmovanje začel že leta 1982, ga vodil do leta 1988 in ga prepustil Mladinski komisiji z željo po razširitvi na vso Slovenijo. In tako se je začela 17-letna tradicija tega tekmovalca,

Domžale pa so zasedle častno mesto prvega organizatorja.

Še preden končamo v letu 1957, pa je prav, da ob 50-letnici MK PZS zasedejo svoje mesto najuspešnejši mladinski odseki, ki so gonilna sila dela z mladimi na področju planinstva. Tudi dobri rezultati so močno povezani z njihovim uspešnim delovanjem. Štiri zmagovalne ekipe imata MO PD Ljubljana Matica in MO PD Nova Gorica, trikrat so se veselili v MO PD Onger Trzin, dvakrat v MO PD Fram, po enkrat pa so bili ponosni na svoje člane v MO PD Jezersko, MO PD Komen na Krasu, MO PD Dobrovlje Braslovče in MO PD Ruše.

Tako, pa končajmo na začetku. MK PZS je namreč že skoraj vsega začetka povezana tudi s tekmovanji MO. Prvo omembo tekmovanja, ki ga je organizirala MK PZS, najdemo že leto po njeni ustanovitvi, torej leta 1957. Zasnova je bila takrat povsem drugačna in tudi tekmovanje ni imelo nobene povezave z današnjim. Takrat so namreč MO-ji tekmovali med seboj in zbirali točke s celoletnimi aktivnostmi, ki so se ovrednotile in na koncu dale najuspešnejši MO. Na koncu te časovne osi sem tudi jaz. Še kaj zanimivega o zgodovini tekmovanja pa lahko najdete tudi na spletnih straneh MK PZS. ●